

Jaarverslag 2023

Wanneer ik voor dit jaarverslag terugkijk op de werking van MOA, dan doe ik dat met trots en dankbaarheid. Trots omdat we dit jaar onze wachtlijst konden wegwerken. En dankbaar voor het fijne team van medewerkers dat zich elke dag inzet om professioneel, warm, flexibel en met een open vizier voor de evoluties binnen de sector de maatschappelijke onderzoeken uit te voeren.

We startten 2023 met 78 dossiers op onze wachtlijst en sloten het werkjaar af met nog maar 14 dossiers op deze lijst. In de praktijk betekent dit dat in 2024 de kandidaten die bij ons worden aangemeld, vrijwel meteen een uitnodiging zullen krijgen om binnen de paar weken hun gesprekken op te starten. We hebben dit kunnen realiseren dankzij de inspanningen van de afgelopen jaren op het gebied van efficiëntie, maar ook door het aanwerven van twee extra medewerkers.

2023 was ook een jaar met heel wat turbulentie en polarisatie. Adoptie is een complex gegeven dat bij alle betrokkenen heel wat emoties teweeg brengt. En hoe we over (trans)nationale adoptie denken, is ook voortdurend in evolutie. Daarnaast krijgen geadopteerden sinds enkele jaren steeds meer een volwaardige stem in het debat. Wij proberen de bezorgdheden en moeilijkheden die deze geadopteerden ervaren en delen ook binnen te brengen in het maatschappelijk onderzoek. Denk bijvoorbeeld aan racisme, identiteit en de moeilijke positie tussen verschillende culturen waar geadopteerden zich in bevinden. Dit zijn onderwerpen waar we nu sterker op inzetten tijdens de gesprekken. En het is voor ons belangrijk dat kandidaat-adoptanten zich bewust zijn van deze onderwerpen en bereid zijn om hier in de toekomst de nodige aandacht aan te besteden.

Ook in 2024 zullen we ons blijven verdiepen in de behoeften van alle actoren, zullen we ons blijven inzetten voor de adoptiesector en kijken we, ondanks de vele uitdagingen, hoopvol naar een toekomst waar verbinding centraal staat.

Liesbet Denys
Coördinator MOA vzw

Inhoudsopgave

ALGEMEEN	7
1. DE CIJFERS	7
1.1. ALGEMEEN.....	7
1.2. DE DOSSIERS DIE WERDEN AANGEMELD IN 2023	8
1.2.1. SOORT DOSSIER	8
1.2.2. KEUZE BINNENLANDS/INTERLANDELIJK.....	8
1.2.3. DE SPREIDING VAN DE DOSSIERS OVER HET WERKINGSGBIED.....	9
1.2.4. HET PROFIEL VAN DE KANDIDAAT-ADOPTANT	9
1.2.4.1. ALGEMEEN	9
1.2.4.2. GEZINSSAMENSTELLING.....	10
1.2.4.3. LEEFTIJD VAN DE KANDIDAAT-ADOPTANTEN.....	10
1.3. DE DOSSIERS DIE WERDEN AFGEWERKT IN 2023	11
1.3.1. MOTIVATIE VOOR ADOPTIE	11
1.3.2. VIJFDE GESPREK.....	11
1.3.3. ADVIEZEN.....	12
1.3.4. ADVIESGESPREK.....	13
1.3.5. GEMIDDELDE DOORLOOPTIJDEN	13
2. MOA WERKING	14
2.1. MEDEWERKERS IN VAST DIENSTVERBAND	14
2.2. FREELANCEMEDEWERKERS	14
3. OVERLEG MET PARTNERS	15
3.1. SECTOR	15
3.2. ACTIEPLAN BETREFFENDE DE TOEKOMST VAN (INTERLANDELIJKE) ADOPTIE	15
3.3. (INTERNE) VORMING EN OVERLEG	16
4. WERKING MOA VZW	17
4.1. LEDEN BESTUURSORGaan EN ALGEMENE VERGADERING	17
4.2. VERGADERINGEN	17
BIJLAGE 1 VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN.....	18

Algemeen

Kandidaat-adoptieouders hebben voor een interlandelijke, een binnenlandse, of een intra familiale adoptie een vonnis nodig van de Familierechtbank. De Familierechtbank beveelt – voor dit vonnis uitgesproken wordt – een maatschappelijk onderzoek. Deze worden uitgevoerd door MOA vzw, de door Kind & Gezin (K&G) aangestelde Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek inzake Adoptie (DMO).

Ook bij een adoptie zonder bemiddeling van een adoptiedienst (AZBAD), meestal zijn dit plusouder-adopties, kan de Familierechtbank een maatschappelijk onderzoek bevelen. De plusouder die het kind van zijn/haar partner wil adopteren wordt dan ook doorverwezen naar MOA vzw.

MOA vzw werkt onder toezicht van het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA). De werking verloopt dan ook conform de door K&G afgesproken procedures. De medewerkers doen gemiddeld vier gesprekken (twee door de psycholoog, twee door de maatschappelijk assistent) met de kandidaten, waaronder een huisbezoek door de maatschappelijk assistent. Voor een tweede of volgende adoptie of voor een bijkomend onderzoek wordt deze procedure ingekort naar gemiddeld twee gesprekken (één huisbezoek door de maatschappelijk werker, één gesprek met de psycholoog). Het (volledige) team houdt een tussentijdse bespreking en een eindbespreking waarin een advies voor de Familierechtbank wordt geformuleerd.

In 2013 is er op vraag van het Vlaams Centrum voor Adoptie een onderzoek opgesteld betreffende de te wegen factoren binnen de screening¹. De factoren werden hierbij opgedeeld in vier domeinen: de ouderkenmerken, de gezinskenmerken, de omgevingskenmerken en de opvoedingskenmerken. Er werd een semigestructureerd interview uitgewerkt waarbij er aan de hand van vaste vragen en mogelijke bijvragen een inschatting van de te wegen factoren wordt gemaakt. Op deze manier wordt een meer objectieve motivatie en advies bekomen. Ook MOA vzw werkt volgens dit semi-gestructureerd interview en maakt een inschatting van de factoren volgens de richtlijnen van dit onderzoek.

Eens het onderzoek is afgerond, maken de medewerkers een rapport op, waar het eerste deel een weergave is van de gesprekken; in het tweede deel wordt een advies geformuleerd. Dit rapport wordt, via VCA, doorgestuurd naar de bevoegde Familierechtbank. De Familierechter neemt steeds de eindbeslissing, en is uiteraard niet verplicht het advies van het team te volgen. Kandidaten kunnen tegen een negatief vonnis in beroep gaan.

¹ E. Tang, N. Vliegen (2013) *Validatie van de toetsingscriteria en het semi-gestructureerde interview van de Diensten voor Maatschappelijk Onderzoek*

1. De cijfers

1.1. Algemeen

Op 01/01/2023 zijn we gestart met 91 dossiers op de wachtlijst, waarvan 78 dossiers op de wachtlijst, 13 dossiers die op eigen vraag niet onmiddellijk willen opstarten (zwangerschap/geboorte, ziekte, echtscheiding, bezig met andere pistes om hun kinderwens in te vullen,). 6 dossiers die reeds werden opgestart in 2022, werden afgewerkt in 2023. Er werden 98 dossiers aangemeld in 2023.

	01/01/2023	01/01/2022
Dossiers op wachtlijst bij start werkjaar	91	91
Opgestart in vorig werkjaar maar niet volledig afgewerkt	6	3
Aanmeldingen tijdens het lopende werkjaar	98	140
Totaal	195	234

In 2023 hebben we 151 dossiers volledig afgewerkt. Op 31/12/2023 sloten we het werkjaar af met 29 dossiers op de wachtlijst, waarvan 15 dossiers die op eigen vraag niet onmiddellijk willen opstarten (zwangerschap/geboorte, ziekte, bezig met andere pistes om hun kinderwens in te vullen,). 4 dossiers werden reeds opgestart eind 2023 en zullen begin 2024 worden afgerond.

Status van de dossiers op 31/12/2023:

	1 ^{ste} adoptie	2 ^{de} of 3 ^{de} adoptie	Actualisatie	BO	IF	AZBAD	Totaal 2023	Totaal 2022
Gestopt	6	-	-	1	1	-	8	8
Uitgesteld op vraag van de KA	12	-	-	3	-	-	15	13
Opgestart in vorig werkjaar maar niet volledig afgewerkt	3	-	-	-	-	1	4	6
Worden opgestart in 2024	5	-	2	1	3	3	14	78
Afgewerkte dossiers	105	6	2	13	11	14	151*	129
Uitgesteld op vraag van de FRB	-	-	-	3	-	-	3	-

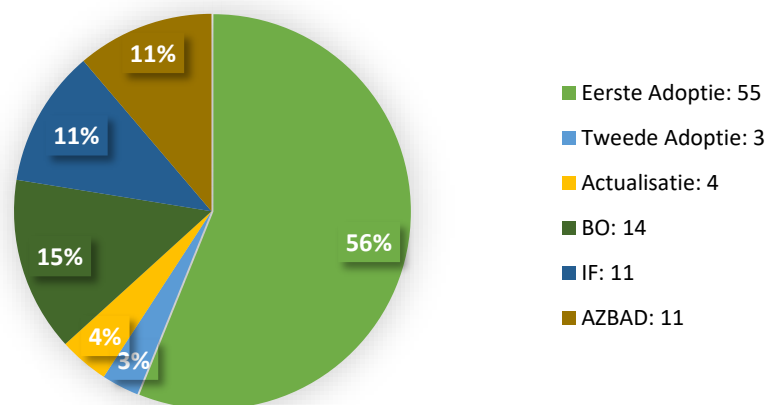
* 1 koppel stopte na 3 gesprekken.

1.2. De dossiers die werden aangemeld in 2023

Met "dossiers die werden aangemeld" bedoelen we de dossiers die het VCA naar MOA vzw doorstuurde.

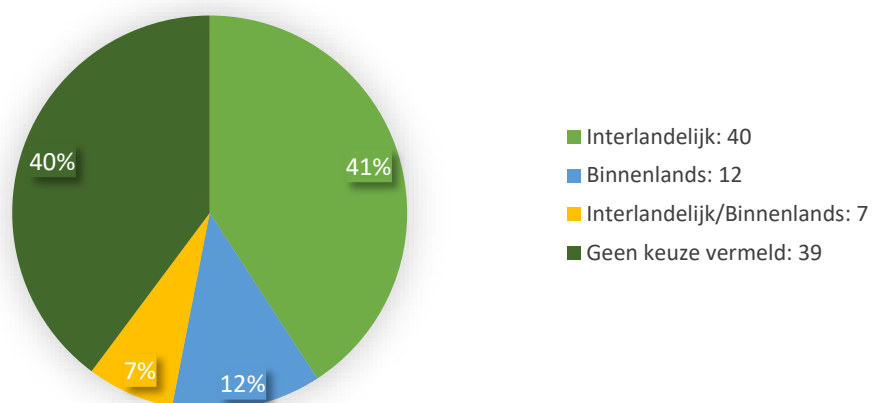
1.2.1. Soort dossier

Van de 98 dossiers die werden aangemeld in 2023 ging het bij 55 om een procedure voor een eerste adoptie, bij 3 dossiers ging het om een tweede of volgende adoptie. We kregen ook 4 aanvragen tot actualisatie van een dossier binnen en in 14 dossiers werd een bijkomend onderzoek gevraagd. In 11 dossiers ging het om een intra familiale adoptie en in 11 dossiers ging het om een AZBAD (binnenlandse adoptie van een gekend kind).

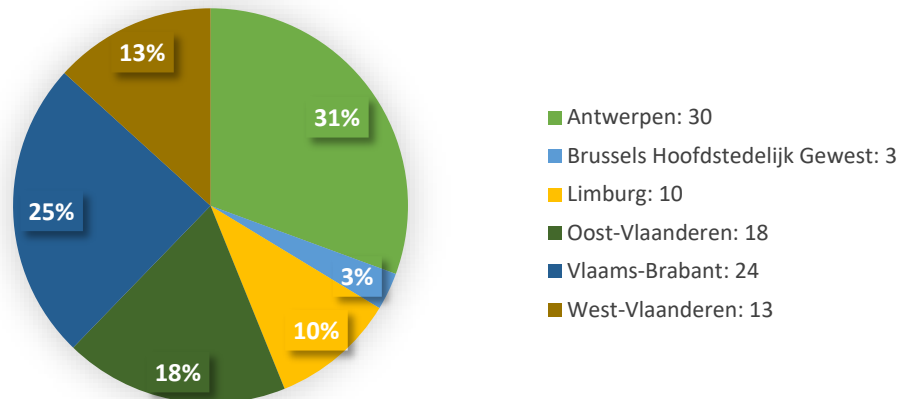
1.2.2. Keuze Binnenlands/Interlandelijk

In het tussenvonnissen van de Familierechtbank wordt aangegeven of kandidaat-adoptanten voor binnenlandse dan wel voor interlandelijke adoptie kiezen. In 39 tussenvonnissen werd geen keuze vermeld. Hierbij ging het om 7 eerste adopties, 11 intra familiale adopties, 11 AZBAD's, 9 bijkomende onderzoeken, 1 actualisatie.

1.2.3. De spreiding van de dossiers over het werkingsgebied

Het werkingsgebied van MOA vzw is Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

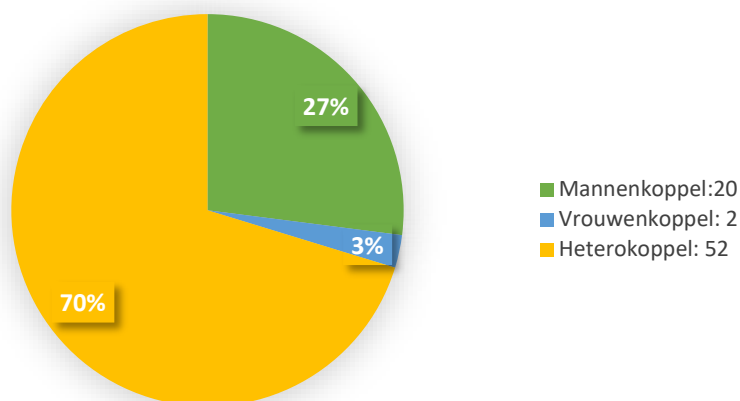
1.2.4. Het profiel van de kandidaat-adoptant

1.2.4.1. Algemeen

Er meldden zich in 2023 24 kandidaat – adoptanten aan die alleen adopteren en 74 koppels. 10 van de 24 KA die alleen adopteren maken deel uit van een koppel.

	1 ^{ste} adoptie	2 ^{de} of 3 ^{de} adoptie	Actualisatie	BO	IF	AZBAD	Totaal 2023
Alleenstaand	9	-	1	1	1	2	14
Koppel	46	3	2	13	9	1	74
Adopteren alleen maar maken deel uit van een koppel	-	-	1	-	1	8	10

Bij de 74 koppels die samen adopteren gaat het om 20 mannenkoppels, 2 vrouwenkoppels en 52 heterokoppels.

Gezinssamenstelling

	1 ^{ste} adoptie	2 ^{de} of 3 ^{de} adoptie	Actualisatie	BO	IF	AZBAD
Alleenstaande man	1	-	-	-	-	-
Alleenstaande vrouw	8	-	1	1	1	2
Mannenkoppel	16	-	1	4	-	-
Vrouwenkoppel	1	-	-	-	1	-
Heterokoppel	29	3	2	9	9*	9**

*1 KA hiervan adopteert alleen maar maakt deel uit van een koppel

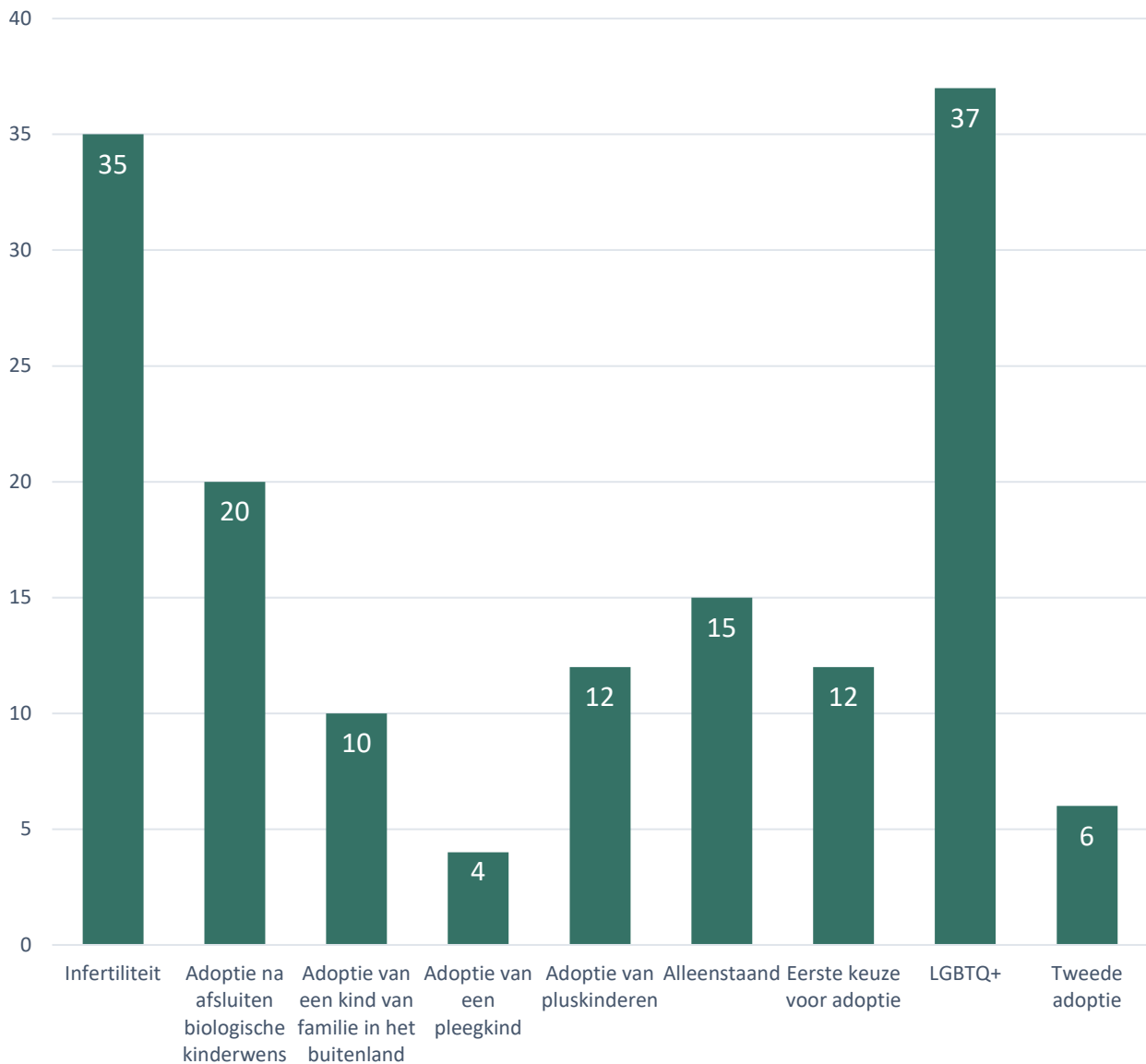
** 8 KA hiervan adopteren alleen maar maken deel uit van een koppel

1.2.4.2. Leeftijd van de kandidaat-adoptanten

	Leeftijd jongste man	Leeftijd oudste man	Gemiddelde leeftijd man	Leeftijd jongste vrouw	Leeftijd oudste vrouw	Gemiddelde leeftijd vrouw
Eerste adoptie	26	62	37	25	54	38
Tweede adoptie	36	54	42	36	59	45
Actualisatie	37	56	45	35	50	43
BO	29	47	36	31	56	40
IF	32	61	47	25	59	40
AZBAD	34	59	46	44	55	49

1.3. De dossiers die werden afgewerkt in 2023

1.3.1. Motivatie voor adoptie

1.3.2. Vijfde gesprek

Wanneer het team niet tot een éénduidige of gedragen beslissing kan komen over het advies omdat er nog zaken onduidelijk zijn, kan het team beslissen om een vijfde gesprek in te plannen om duidelijkheid te krijgen. In 2023 werd er 1 vijfde gesprek ingepland.

1.3.3. Adviezen

In 2023 werden 151 dossiers volledig afgewerkt en doorgestuurd, via VCA, naar de Familierechtbank. Het ging om 114 eerste adopties; 5 tweede adopties; 1 derde adoptie; 4 actualisaties; 11 Bijkomende onderzoeken; 2 intra familiale adopties en 14 AZBAD's.

Volgende adviezen werden gegeven:

Adviezen	1 ^{ste} adoptie	2 ^{de} adoptie	3 ^{de} adoptie	Actuali satie	BO	IF	AZBAD	Totaal 2023
Positief	-	1	1	2	1	9	8	22
Positief voor de adoptie van 1 kind	31	3	-	1	5	2	-	42
Positief voor de adoptie van 1 of 2 kinderen	16	1	-	1	2	-	-	20
Positief voor de adoptie van 1 of meerdere kinderen	1	-	-	-	-	-	-	1
Positief voor de adoptie van 1, 2 of 3 kinderen	1	-	-	-	-	-	-	1
Positief voor de adoptie van 2 kinderen	2	-	-	-	-	-	-	2
Uitstel	1	-	-	-	-	-	-	1
Uitstel 3 maanden	1	-	-	-	-	-	-	1
Uitstel 6 maanden	3	-	-	-	-	-	-	3
Uitstel 1 jaar	9	-	-	-	-	-	1	10
Uitstel minstens 1 jaar	1	-	-	-	-	-	-	1
Uitstel minstens 2 jaar	1	-	-	-	-	-	1	2
Uitstel 18 maanden	4	-	-	-	-	-	-	4
Negatief	33	-	-	-	3	-	4	40
Gestopt na 3 gesprekken	1	-	-	-	-	-	-	1
Totaal Adviezen	105	5	1	4	11	11	14	151

1.3.4. Adviesgesprek

32 KA die hun rapport met advies kregen in 2023 maakten gebruik van de mogelijkheid van een adviesgesprek, waarvan 26 gesprekken in 2023 doorgingen. 6 gesprekken werden begin 2024 ingepland. Het ging om 31 dossiers voor een eerste adoptie en 1 BO.

De kandidaat-adoptanten die gebruik maakten van de mogelijkheid van een adviesgesprek kregen volgende adviezen:

Advies	Aantal
Positief voor de adoptie van 1 kind	6
Positief voor de adoptie van 1 of 2 kinderen	3
Uitstel 3 maanden	1
Uitstel 6 maanden	2
Uitstel 1 jaar	4
Uitstel 18 maanden	2
Negatief	14
Totaal	32

1.3.5. Gemiddelde doorlooptijden.

Voor de dossiers afgewerkt in 2023 bedroeg de gemiddelde wachttijd tussen de aanmelding bij MOA vzw en het eerste gesprek (Aanmelding – G1) **184 dagen**.

De gemiddelde tijd tussen de datum van het eerste gesprek en de datum waarop de kandidaat-adoptanten hun afgewerkte dossier met advies krijgen toegestuurd per mail (G1 – Rapport) van de afgewerkte dossiers in 2023 is **56 dagen**.

De gemiddelde doorlooptijd (de tijd tussen de aanmelding bij MOA vzw en de datum waarop de kandidaat-adoptanten hun afgewerkte dossier met advies krijgen toegestuurd per mail) bedraagt **240 dagen**.

	Aanmelding - G1	G1 - Rapport	Doorlooptijd
1 ^{ste} adoptie	201 dagen	63 dagen	264 dagen
2 ^{de} of 3 ^{de} adoptie	184 dagen	41 dagen	225 dagen
Actualisatie	123 dagen	16 dagen	139 dagen
BO	169 dagen	40 dagen	209 dagen
IF	137 dagen	48 dagen	185 dagen
AZBAD	178 dagen	57 dagen	235 dagen
Totaal	184 dagen	56 dagen	240 dagen

2. MOA werking

2.1. Medewerkers in vast dienstverband

Maatschappelijk werkers

- Ann Verhoeyen – 0,5 VTE
(sinds 01/05/21)
- Nadja Claes– 0,5 VTE
(sinds 01/05/21)
- Cassandra Lambert- 1 VTE
(sinds 07/06/21)

Psychologisch consulent

- Marijn Vanooy – 0,8 VTE
(sinds 23/05/23)

Psychologen

- Evelyne Van Durme – 0,5 VTE
(sinds 01/05/21)
- Katrien Redant – 0,8 VTE
(sinds 05/07/21)
- Sharon Versluys – 0,8 VTE tot 30/09/23 – 1 VTE sinds 01/10/23
(sinds 21/06/21)
- Karen Janssen – 0,8 VTE
(sinds 05/06/23)
- Liesbeth Bullens – 0,4 VTE
(sinds 23/05/23)

Coördinator

- Liesbet Denys – 1 VTE
(sinds 01/05/21)

2.2. Freelancemedewerkers

Maatschappelijk werkers

- Beyhan Bici
- Celine Bal

Psychologen

- Catherine Strijpens

Administratieve ondersteuning

- Isabelle Heyvaert (AdmiShift)
(sinds 25/04/2023)

3. Overleg met partners

3.1. Sector

Datum	Overleg	Partners aanwezig
06/02	Ketenoverleg	VCA – Steunpunt Adoptie– Adoptiediensten – Afstammingscentrum - Coördinator MOA vzw
28/02	Bilateraal overleg VCA – MOA vzw	VCA - Coördinator MOA vzw
17/04	Ketenoverleg	VCA – Steunpunt Adoptie– Adoptiediensten - Coördinator MOA vzw
24/04	Groot Adoptie Overleg	VCA – Steunpunt Adoptie– Adoptiediensten – Afstammingscentrum – Coördinator MOA vzw
23/10	Ketenoverleg	VCA – Steunpunt Adoptie – Het Adoptiehuis - Afstammingscentrum - Coördinator MOA vzw
11/12	Ketenoverleg	VCA – Steunpunt Adoptie - Het Adoptiehuis - Coördinator MOA vzw

3.2. Actieplan betreffende de toekomst van (interlandelijke) adoptie

Als partner in de adoptiesector heeft MOA vzw zich geëngageerd om mee te werken aan het actieplan betreffende de toekomst van (interlandelijke) adoptie. Binnen "Werf 2: Verbinden pleegzorg – adoptie" was MOA vzw actief in de subwerkgroep screening.

In het kader van de verdere stappen naar meer verbinding tussen de pleegzorg- en adoptiesector nam MOA in 2023 deel aan twee vergaderingen:

14/06/2023: Verbinding pleegzorg en adoptie.

Stand van zaken en opvolging van de verdere stappen naar meer verbinding tussen de pleegzorg- en adoptiesector, met een eerste focus op het voortraject. De beleidsvoorstellen van de werkgroep pleegzorg-adoptie vormen hiervoor de basis.

20/12/2023: Opstartvergadering 'Stuurgroep voortraject pleegzorg en adoptie.'

Deze stuurgroep onder leiding van Tim Stroobants en Anneke Vinke heeft als doel concreet werk te maken van de verbinding tussen pleegzorg en adoptie. Hiervoor zal een uniform draaiboek voor het voortraject van beide sectoren uitgewerkt worden. Dit draaiboek moet de basis zijn voor een gemeenschappelijk en kwaliteitsvol voortraject voor elk kandidaat pleeg- of adoptiegezin in Vlaanderen.

3.3. (Interne) Vorming en overleg

Datum	Organisator	Onderwerp en organisator	Deelnemers
19/01/2023	MOA en Het Adoptiehuis	Bezoek aan Het Adoptiehuis – Kennismaking	Hele team
28/02/2023	VZW Kinderwens	“Draagmoederschap vandaag, wat als de wet ontbreekt?”	Nadja
23/03/2023	MOA	“Een (onvervulde) kinderwens en schaduwverdriet.” Vormingsdag i.s.m. vzw Kinderwens	Hele team
17/04/2023	Steunpunt Adoptie	Het adoptiekind in de lagere school (webinar)	Katrien
05/05/2023	IGO	“Adoptie” Deelname aan het panelgesprek over de adoptieprocedure.	Liesbet
01/06/2023	MOA en Het Adoptiehuis	Overleg met Het Adoptiehuis i.v.m. AZBAD	Ann, Nadja, Marijn, Cassandra
08/06/2023	Steunpunt Adoptie	Adoptiepuberteit (Webinar)	Katrien
27/06/2023	MOA	Studiedag te MOA door Simon Fiore en Chrissy Engelen (LAS-team) rond mentaliseren	Hele team
25-26/09/2023	MOA	Teambuilding & Inhoudelijke Vorming	Hele team
22/10/2023	Steunpunt Adoptie	10 jaar Steunpunt Adoptie - Inkijk in de LAS - Omstaanderstraining - Panel: Geboorteparenten in beeld	Liesbet
26/10/2023	LAS	LAS studie dag	Ann, Nadja, Marijn, Cassandra, Katrien, Karen, Sharon, Liesbeth
04/12/2023	Steunpunt Adoptie	Vormingsreeks trauma: complex trauma bij volwassenen (voor professionals)	Ann, Nadja, Marijn, Cassandra, Katrien, Karen, Sharon, Liesbeth
07/12/2023	Steunpunt Adoptie	Vormingsreeks trauma: omgaan met trauma vanuit de polyvagaal theorie (Webinar)	Katrien, Cassandra, Karen
14/12/2023	Steunpunt Adoptie	Vormingsreeks trauma: de neurobiologie van gehechtheid (Webinar)	Katrien, Cassandra, Karen
21/12/2023	MOA	Evaluatie van het afgelopen werkjaar en verbeterpunten voor het komende werkjaar	Hele team
21/12/2023	Steunpunt Adoptie	Panelgesprek	Ann, Marijn, Liesbeth, Sharon

4. Werking MOA vzw

4.1. Leden Bestuursorgaan en Algemene Vergadering

Elle Rosier - Voorzitter Bestuursorgaan en Algemene Vergadering
Liesbet Denys - Dagelijks Bestuurder en Lid Algemene Vergadering

4.2. Vergaderingen

Vergaderingen Bestuursorgaan

- 07/03/23
- 23/03/23
- 12/12/23

Algemene Vergadering

- 23/03/23

Bijlage 1 Veel gebruikte afkortingen

Afkorting	Term
K&G	Kind en Gezin
IF	Intra Familiale adoptie
BO	Bijkomend Onderzoek
AZBAD	Adoptie Zonder Bemiddeling van een AdoptieDienst
VCA	Vlaamse Centrum voor Adoptie (de dienst binnen K&G die optreedt als Vlaamse centrale autoriteit inzake adoptie)
DMO	Dienst Maatschappelijk Onderzoek
MOA	Maatschappelijk Onderzoek voor Adoptie
KA	Kandidaat-adoptant(en)
RoH	Ray of Hope (adoptiedienst)
FIAC	Flanders Intercountry Adoption Care (adoptiedienst)
HKM	Het Kleine Mirakel (adoptiedienst)